

Hei,

Satu-Maarit Frangou: Tässä podcastissa keskustelevat eLappi-hankkeen asiantuntijat tutkija Minna Körkkö ja tutkijatohtori Satu-Maarit Frangou.

Tämä podcast käsittelee etäopetuksen pedagogiikkaa ja ohjausta, joita kehitetään eLappi-hankkeessa.

eLappi-hanke on Euroopan sosiaalirahaston, Pohjois-Pohjanmaan Ely-keskuksen ja Lapin yliopiston rahoittama hanke, jonka avulla pyritään vahvistamaan etänä tapahtuvan perusopetuksen toimintaedellytyksiä Lapin alueella. Hanke pyrkii kartoittamaan mitä kehittämistarpeita opettajilla on etäopetukseen liittyen. Havaittujen tarpeiden pohjalta opettajille tarjotaan asiantuntija-apua ja koulutusta. Lisäksi tuotetaan avoimesti saatavilla olevaa tukimateriaalia etäopetuksen pedagogisten menetelmien ja digitaalisten välineiden haltuun ottamiseen. Tavoitteena on laadukkaan opetuksen takaaminen kaikkialla Lapissa.

Mitkä asiat ovat tärkeitä etäopetuksen pedagogiikassa ja ohjauksessa?

Etäopetuksen pedagogiikkaa ja ohjausta voidaan tarkastella esimerkiksi etäopetuksen laatusuosittelun näkökulmasta, jotka on tuotettu OpenDigi-hankkeessa keväällä 2020. Suositukset pitävät sisällään oppilaiden opettajien, sekä huoltajien oikeuksia. Katsotaanko Minna mitä nämä suositukset pitävät sisällään?

1. Ensimmäinen suositus on, että oppilaalla on oikeus saada opettajalta päivittäin tukea oppimiselleen, mitä tästä haluaisit sanoa?

Minna Körkkö:

Etäopetus eroaa toimintatavoillaan lähiopetuksesta. Opettaja ei ole fyysisesti läsnä ja siten oppimisen tukemisen tapoja tulee pohtia erityisellä huolella. Oppilaalla on oikeus saada yksilöllistä tukea kaikilla tuen portailla. Oppilasta tuetaan ottamaan vastuuta omasta oppimisestaan kehitystason mukaisella tavalla. Opettajan tuelle ja ohjaukselle on hyvä järjestää erillisiä, aikataulutettuja hetkiä, jolloin opettaja on oppilaan tavoitettavissa esimerkiksi verkon tai puhelimen välityksellä.

Satu-Maarit Frangou:

2. Seuraava suositus on, että oppilaalla on oikeus jutella opettajan kanssa ja saada sanallista palautetta työskentelystään. Olisi sinulla ajatuksia tästä?

Minna Körkkö:

Oppilaan oppimisen edistymistä tulee arvioida myös etäopetuksessa. Oppilas tarvitsee säännöllistä palautetta, joka tukee työskentelyn etenemistä. Opettaja voi esimerkiksi olla henkilökohtaisesti yhteydessä jokaiseen oppilaaseen palautekeskustelun muodossa joitakin kertoja viikossa.

Satu-Maarit Frangou:

3. Kolmas suositus oppilaita koskien on, että oppilaalla on oikeus tuntea kuuluvansa luokkayhteisöön. Mitä ajatuksia tämä suositus sinussa Minna herättää?

Minna Körkkö:

Etäoppimisessa vuorovaikutus on monin tavoin haastavampaa, mutta vähintään yhtä tärkeää kuin luokkatyöskentelyssä. Oppilaalla on etätyöskentelyn aikana oltava tunne siitä,

että opettaja on hänen tukenaan päivittäisessä koulutyöskentelyssä ja oppilas on edelleen koululuokkansa jäsen. Opetusta voidaan toteuttaa verkon välityksellä joko synkronisesti eli samanaikaisesti, tai ajasta ja paikasta riippumattomasti eli asynkronisesti. Asynkronisessa opetuksessa opettaja voi lähettää tehtäviä, nauhoittaa opetusvideoita ja oppilas tekee ne ajankohtana, joka parhaiten sopii hänelle. Kummassakin tapauksessa oppilaan on saatava oppimiseensa liittyvää tukea ja palautetta.

Synkronisessa etäopetuksessa on hienoa, jos käytössä on verkkoalusta, jolla lapset pääsevät työskentelemään pienemmissäkin ryhmissä niin että lasten välinen ryhmäytyys jatkuu myös etäoppimisen aikana. Näin oppilaat pääsevät tekemään yhteistyötä ja näyttämään verkkovälitteisesti toinen toisilleen mitä ovat tehneet.

Satu-Maarit Frangou:

4. Seuraavaksi suositukset liittyvät huoltajien oikeuksiin, eli esimerkiksi huoltajalla on oikeus tietää koulutyön suunnitelmista ajoissa. Miten sinä tämän toteuttaisit käytännössä?

Minna Körkkö:

Etäopetus edellyttää usein monenlaisia järjestelyjä perheissä. Koulun on huolehdittava siitä, että tiedotus toimii ja tieto kulkee sujuvasti koulun ja kotien välillä. Opettajan ja koulun antaman ohjeistuksen tulee tukea huoltajien kotona tekemää koulutyötä.

Satu-Maarit Frangou:

5. Seuraavaksi suositellaan, että huoltajalla on oikeus saada tietoa lapsen työskentelyn onnistumisesta.

Minna Körkkö:

Oppilaan lisäksi huoltajalla on oikeus saada tietoa oppilaan koulutyöskentelystä ja etätyöskentelyn onnistumisesta. Vaikka opettajilla onkin vastuu lasten ja nuorten opiskelusta, on huoltajan tai huoltajien rooli erittäin merkittävä etäjakson aikana. Huoltajalla on myös lain mukaan velvoite valvoa ja huolehtia oppilaan koulutyön sujumista. Monissa perheissä sovitetaan yhteen usean lapsen ja huoltajan etäopiskelua ja etätyötä. Sen vuoksi on tärkeää, että kodeissa tiedetään hyvissä ajoin tulevien päivien tehtävät materiaali- ja välinetarpeineen.

Opetustuokioiden lisäksi opettajan on oltava oppilaan ja huoltajan tavoitettavissa koulupäivien aikana. Kaikkien kannalta on selkeintä se, että opettaja ilmoittaa päivittäiset online-ajat, jolloin hän on tavoitettavissa verkon tai puhelimen kautta. Koulussa voi olla myös keskitetty opettajien puhelinpäivystys. Näin oppilaalla on mahdollista tarkentaa tehtävien antoja tai kysyä neuvoa niiden tekemisessä. Tämä välitön viestintä vähentää myös koulun ja kotien eristyneisyyttä ja luo turvallisuuden tunnetta kaikille osapuolille.

Satu-Maarit Frangou

6. Seuraavaksi laatusuositukset liittyvät opettajien oikeuksiin, esimerkiksi opettajalla on oikeus ammatilliseen tukeen ja opettamisen työrauhaan.

Minna Körkkö:

Opettajan työssäjaksamista on tuettava myös etäopetuksen aikana. Opettajalla on oikeus saada tukea työlleen kollegoilta ja koulun johdolta. Kollegiaalinen tuki ja osaamisen jakaminen ovat tärkeitä. Etäopetuksen aikana yhteistyön merkitys korostuu. Yhteistyötä voidaan ylläpitää esimerkiksi viikottaisten henkilökuntapalavereiden ja epävirallisten kanavien kautta.

Satu-Maarit Frangou

7. Viimeisenä suosituksena on, että opettajalla on oikeus tuntea kuuluvansa kouluyhteisöön. Mitä haluaisit tästä mainita?

Minna Körkkö:

Opettajalla täytyy olla tunne, ettei hän ole yksin. Opettaja tarvitsee ammatillista tukea kollegoilta, koulun johdolta, sekä mahdollisesti teknistä tukea. Hyvän yhteishengen vaaliminen kouluyhteisössä on erittäin tärkeää ja kouluissa on hyvä sopia viikoittaiset tapaamiset verkkoalustalla, jossa luodaan tila akuuteille kysymyksille, keskustelulle ja vuorovaikutukselle.

Satu-Maarit Frangou:

Tämä on ollut mielenkiintoista, ja näistä on varmasti apua, kiitos oikein paljon! Seuraavissa keskustelemme lisää etäopetuksen pedagogiikasta, esimerkiksi erilaisten oppijoiden huomioimisesta etäopetuksessa.

Kiitos, hei hei!